

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียน คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่มีต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 Learning by using Multimedia Story Telling Towards the Behavior in Morality and Good Mind of Third Year Kindergarten Students

สายทอง ธีญานายก*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้เป็นเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 16 เรื่อง (ด้านละ 4 เรื่อง) บรรจุในแผ่นดีวีดี จำนวน 1 แผ่น แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงามของเด็ก วิธีดำเนินการ คือ จัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องละ 1 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วัน วันละ 20 นาที ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงามของเด็ก ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น ด้านมีความเมตตา กรุณาและช่วยเหลือแบ่งปัน และด้านการรู้จักประหยัด หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมทุกด้าน โดยพฤติกรรมด้านการรู้จักประหยัด เพิ่มขึ้นสูงสุด (ร้อยละ 95.07) รองลงมาคือ ด้านมีความเมตตา กรุณาและช่วยเหลือแบ่งปัน (ร้อยละ 94.94) ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น (ร้อยละ 91.96) และด้านมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ (ร้อยละ 91.90)

Abstract

The objective of this study was to investigate the behavior in morality and good mind of third year kindergarten students by using multimedia storytelling. The sample group in this study was 29 Kindergarten 3/1 of Sappasamit bamrung school, Phra Nakhon Si Ayutthaya City Municipality during the first semester in 2015. There were three instruments which used in this study. First, there were 16 multimedia stories telling which encourage the behavior of students in morality and

* ครู โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง จังหวัดอยุธยา

good mind. They contained in the CD package. Second, the lesson plans of using multimedia storytelling. Third, there was the observation of the students' behavior in morality and good mind. The methodology was the researcher used 1 Multimedia story telling per 1 week. The duration was about 4 days per week and 20 minutes per day. The results of this study revealed that the scores of students' behavior in morality and good mind increasingly in every factor after using Multimedia story telling; self-disciplined and responsibility, loyalty and accepting the mistakes, kindness and sharing, and economizing. Moreover, the students have better behavior in every factor after using Multimedia storytelling. Economizing factor got the highest scores (95.07%). Kindness and sharing got 94.94%. Loyalty and accepting the mistakes got 91.96%. The last one, self-disciplined and responsibility got 91.90%.

บทนำ

การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดไว้ที่มาตรฐานที่ 4 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม (อารมณ-จิตใจ) ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบตัวบ่งชี้ที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความเมตตากรุณาและช่วยเหลือแบ่งปัน และตัวบ่งชี้ที่ 4 รู้จักประหยัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546 : 36) โดยมุ่งพัฒนาพัฒนาการของเด็กโดยองค์รวมให้ประสานสัมพันธ์กันทั้งด้านร่างกาย อารมณจิตใจ สังคม และด้านสติปัญญา ช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้างองค์ความรู้โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของและบุคคลต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ง่ายต่อการปลูกฝังพฤติกรรม และการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีคุณธรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย การมีคุณธรรมที่พึงประสงค์เปรียบได้กับการสร้างเกราะป้องกันอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นๆ ด้วยการหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดทำผิดทางสังคม และสร้างความมั่นใจให้กับเด็กว่าได้ประพฤติดี และที่สำคัญสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542 : 80) การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กปฐมวัยนั้นเป็นภาระหน้าที่ ที่สำคัญ

ประการหนึ่งของพ่อแม่ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคคลในครอบครัวจะต้องอบรมปลูกฝังให้แก่เด็กตั้งแต่วัยเยาว์ และเมื่อเด็กเติบโตเข้าสู่ระบบโรงเรียนแล้วเด็กจะได้รับการปลูกฝังในรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจนขึ้นจากครู การได้รับประสบการณ์ตรงจากกลุ่มเพื่อนในโรงเรียน การได้พูดคุยสนทนา การเล่นหรือการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันเป็นประสบการณ์ที่เด็กสามารถซึมซับและเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น (กรรณิการ์ พงศ์เลิศวุฒิ, 2547 : 2) การจัดกิจกรรมการเล่าทานแก่เด็กปฐมวัย ควรใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นสื่อรูปธรรมที่มีผู้นิยมนำมาใช้กับเด็กปฐมวัยมากอีกชนิดหนึ่ง เนื่องจากการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมความสามารถทางด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่หลากหลาย จากการพบเห็นสิ่งต่าง ๆ จากนิทานที่ประกอบด้วยตัวอักษรภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหวดนตรี และเสียงบรรยาย ซึ่งสิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2545 : 74) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยยังไม่สามารถเข้าใจในเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรม บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียจึงเป็นสื่อที่เหมาะสมทั้งนี้เพราะธรรมชาติของเด็กไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย จะมีความสนใจในการเรียนรู้จากภาพเคลื่อนไหวที่เห็นในรูปร่างลักษณะต่าง ๆ นอกจากนี้ สถาพร สาธุการ, (2547 : ออนไลน์) ยังได้กล่าวว่าบทเรียน

คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียสามารถช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกพร้อม ๆ กันอย่างมีระบบ กล่าวคือ ในขณะที่ฟังเพื่อนพูดเด็กต้องใช้สมองซีกซ้ายและซีกขวาในการรับรู้ จินตนาการตามเรื่องที่ดูและฟัง และการมองเห็นภาพโดยรวมจะส่งผลให้เกิดพัฒนาการด้านต่าง ๆ แก่เด็ก ทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2542 : 55 - 60) ได้แก่ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitivism) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) และ ทฤษฎีความยืดหยุ่นทางปัญญา (Cognitive Flexibility Theory) ซึ่งแต่ละทฤษฎีอาจมีความแตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกันในประเด็นต่าง ๆ ดังนั้นในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ผู้ศึกษาจึงนำแนวคิดของทฤษฎีต่าง ๆ มาผสมผสานกันเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะและโครงสร้างขององค์ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่สามารถตอบสนองวิธีการเรียนของผู้เรียนที่แตกต่างกันและตอบสนองลักษณะโครงสร้างขององค์ความรู้ของสาขาวิชาต่าง ๆ ที่แตกต่างกันนั่นเอง

วิธีการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ 1) หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 16 เรื่อง จำแนกเป็น ด้านความมีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบ 4 เรื่อง ได้แก่ ออังกะตายน้อย หมูอ้วนจอมซน เต่ากับนกพิราบ และลูกนกพิราบแตกแถว ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น 4 เรื่อง ได้แก่ พ่อค้าเกลือกับลา แมวกับคนใจแคบ วัวกับม้า และสุนัขกับขโมย ด้านมีความเมตตากรุณาและช่วยเหลือแบ่งปัน 4 เรื่อง ได้แก่ แม่เสียกับแม่โค ชาวป่ากับงู ปลาโลมากับลิงซี้ดุย และสิงโตกับเสือโคร่ง และด้านรู้จักประหยัด 4 เรื่อง

ได้แก่ แม่โพสพ มดกับจิ้งหรีด เมืองคุณยาย และแม่นกสอนลูก โดยบรรจุในแผ่นดีวีดี จำนวน 1 แผ่น 2) แผนการจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรม ด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 16 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน โดยวันที่ 1 ของสัปดาห์แนะนำหนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียให้เด็กรู้จักโดยการแนะนำตัวละครในนิทาน สนทนาเกี่ยวกับตัวละครในนิทาน เด็กวาดภาพตัวละครที่นักเรียนชอบ วันที่ 2 ของสัปดาห์ ครูให้เด็กดูนิทานจากหนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 1 จบ โดยไม่มีการสอดแทรกจากครูและเด็ก แล้วเด็กดูนิทานนั้นอีกครั้ง พร้อมสนทนาและตอบคำถามจากเรื่องในนิทาน วันที่ 3 ของสัปดาห์ เด็กดูนิทานจากหนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียแล้วเด็กช่วยกันเล่านิทานย้อนกลับ หรือเล่าเป็นเรื่องใหม่ตามความคิดของเด็ก อาจให้เด็กแสดงบทบาทสมมติประกอบด้วยก็ได้ วันที่ 4 ของสัปดาห์ ครูให้เด็กดูนิทานจากหนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียอีกครั้ง เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงการมีหรือไม่มีคุณธรรมจริยธรรมของตัวละคร การสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมของเด็ก และ 3) แบบสังเกตพฤติกรรม ด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบสังเกตความมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมที่แสดงออก คือ รู้จักการปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน รู้จักทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จรู้จักเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง รู้จักการอดทนรอคอย รู้จักเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ให้เรียบร้อย แบบสังเกตการมีความซื่อสัตย์สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น มีพฤติกรรมที่แสดงออก คือ การรู้จักขอโทษและให้อภัย การไม่หยับของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง การไม่พูดปดหลอกลวง/ไม่พูดคำหยาบ

การรักษาคำพูดหรือคำสัญญา แบบสังเกตการมีความเมตตากรุณาและช่วยเหลือแบ่งปัน มีพฤติกรรมที่แสดงออก คือ มีความรักเพื่อนและสัตว์เลี้ยง ไม่ทำร้ายผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเสียใจ รู้จักแบ่งปันและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ไม่แย่งชิงสิ่งของจากเพื่อน แบบสังเกตการรู้จักประหยัด หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก คือ การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด การรู้จักใช้น้ำอย่างประหยัด การรู้จักใช้ไฟอย่างประหยัด โดยสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่ากำหนดตัวเลข (Numerical Rating Scale) และกำหนดเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามด้วยตนเอง ระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม โดยมีครูหรือเพื่อนชี้แนะระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

การจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง จำนวน 29 คน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยทำการสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กก่อนการจัดกิจกรรมการเล่าทาน 1 สัปดาห์ แล้วดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่าทานตามแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้เวลา 16 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที และทำการสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็ก ประจำแต่ละสัปดาห์ เมื่อจัดกิจกรรมการเล่าทาน ครบทั้ง 16 สัปดาห์แล้ว ทำการสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม

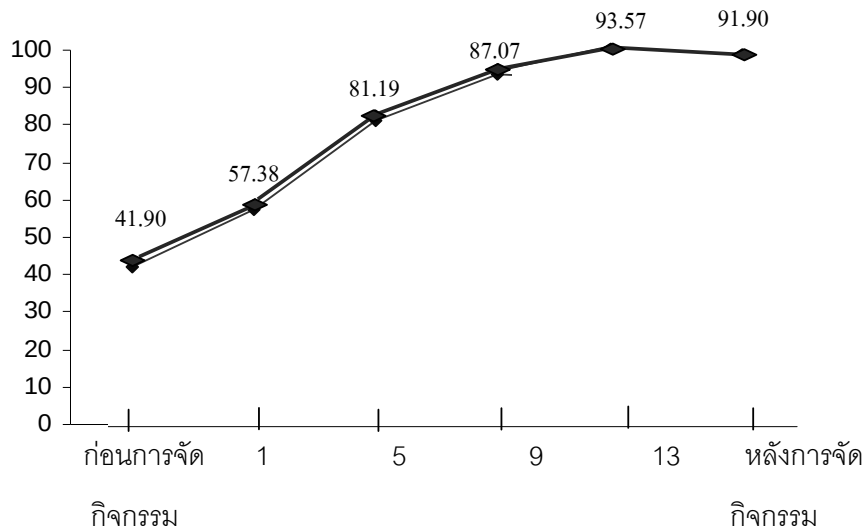
จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กหลังการจัดกิจกรรมการเล่าทาน 1 สัปดาห์ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ แล้วนำเสนอด้วยตารางและเส้นกราฟแสดงพัฒนาการของพฤติกรรม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินหนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า รูปภาพ ตัวอักษร และการใช้ภาษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ด้านภาพและเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ด้านตัวอักษรและสี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ด้านการออกแบบและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และคุณภาพของหนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2. การจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง พบว่า เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงามสูงขึ้น และเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตใจที่ดีงามของเด็กแต่ละด้านที่ได้ในแต่ละช่วงสัปดาห์มาแสดงเป็นเส้นกราฟแสดงพัฒนาการของพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงามที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่าทาน โดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ดังภาพประกอบ 1 – 4

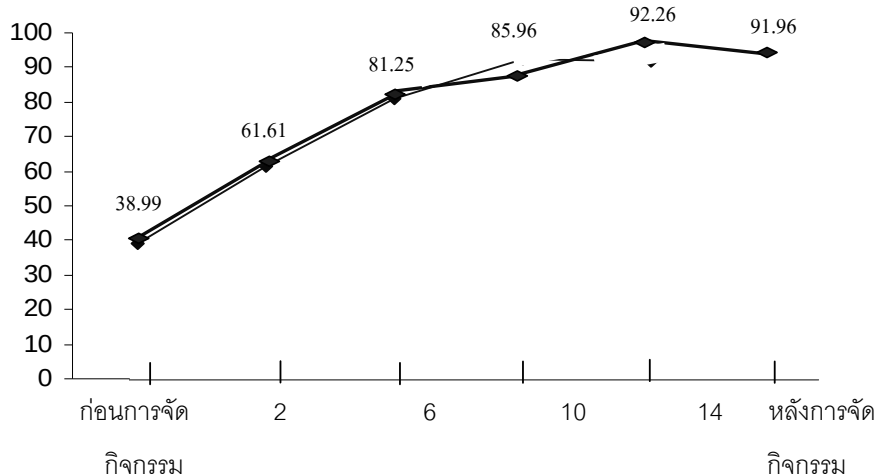
ร้อยละ



ระยะเวลาการสังเกตในช่วงสัปดาห์ที่

ภาพประกอบ 1 เส้นกราฟแสดงพัฒนาการของพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงาม ด้านมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

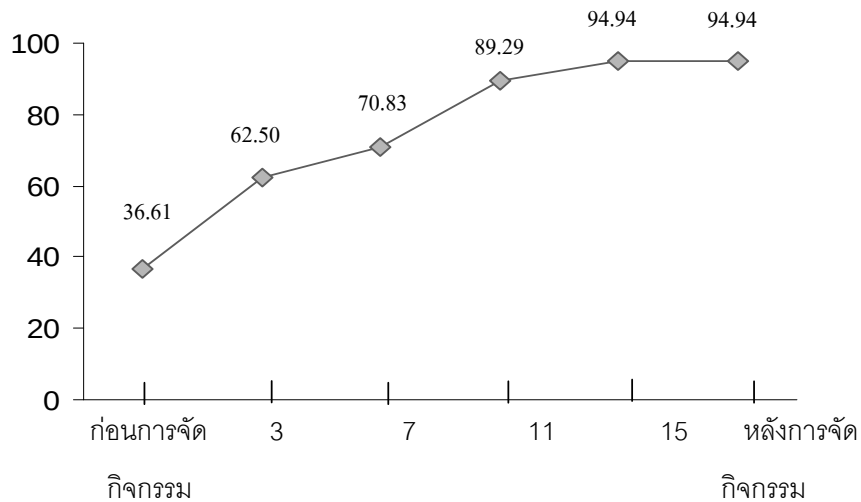
ร้อยละ



ระยะเวลาการสังเกตในช่วงสัปดาห์ที่

ภาพประกอบ 2 เส้นกราฟแสดงพัฒนาการของพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงาม ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

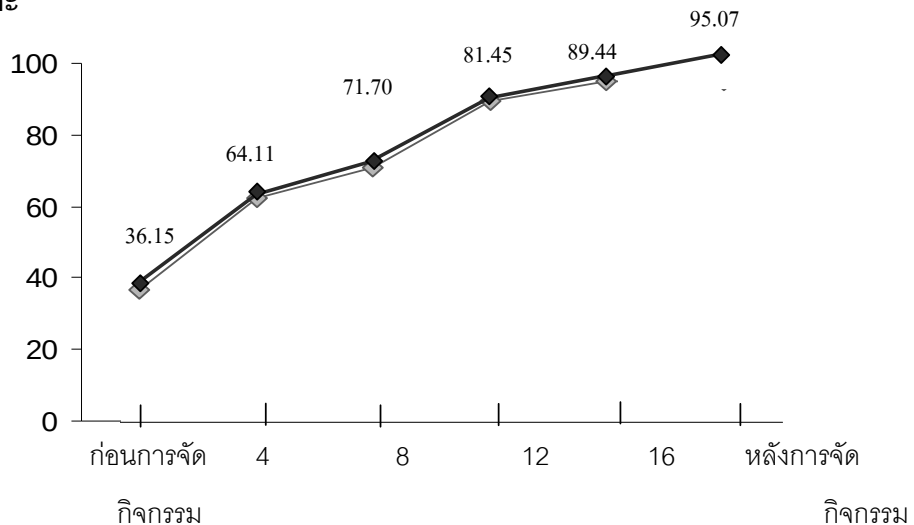
ร้อยละ



ระยะเวลาการสังเกตในช่วงสัปดาห์ที่

ภาพประกอบ 3 เส้นกราฟแสดงพัฒนาการของพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจ ที่ดีงาม
ด้านมีความเมตตา กรุณาและช่วยเหลือแบ่งปัน ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3
โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ร้อยละ



ระยะเวลาการสังเกตในช่วงสัปดาห์ที่

ภาพประกอบ 4 เส้นกราฟแสดงพัฒนาการของพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจ
ที่ดีงามด้านการรู้จักประหยัด ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิต
บำรุง ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

การอภิปรายผล

1. เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่าทาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่นักเรียนได้ฟังนิทานที่มีเนื้อหาเป็นสื่อที่ดี มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตใจที่ดีงามแก่เด็กอยู่ในเนื้อหาของนิทาน และสื่อออกมาทางตัวละครในนิทานซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัตว์ต่าง ๆ จึงเป็นต้นแบบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (กรรณิการ์ พงศ์เลิศวุฒิ. 2547 : 2 อ้างอิงจากดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523 : 45) ที่กล่าวว่า การให้เด็กได้เลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของตัวละครในนิทานนั้นเป็นวิธีการที่นักจิตวิทยาเชื่อว่า เด็กจะเกิดการเรียนรู้ทางสังคมที่ดีที่สุด เพราะเป็นวิธีการจัดประสบการณ์เพื่อปลูกฝังลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับเด็ก นอกจากนี้ยังช่วยปลูกแต่งบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชอบ ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเล่าทานสามารถส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านต่าง ๆ แก่เด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

2. การจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น สามารถส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กได้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเล่าทานแก่เด็กปฐมวัย ควรใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นสื่อรูปธรรมที่มีผู้นิยมนำมาใช้กับเด็กปฐมวัยมากอีกชนิด

หนึ่ง เนื่องจากการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นสื่อช่วยส่งเสริมความสามารถทางด้านต่าง ๆ แก่เด็กที่หลากหลายจากการพบเห็นสิ่งต่าง ๆ จากนิทานที่ประกอบด้วยตัวอักษรภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหวดนตรี และเสียงบรรยาย ซึ่งสิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2545 : 74) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยยังไม่สามารถเข้าใจในเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรมบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียจึงเป็นสื่อที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของเด็กไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย จะมีความสนใจในการเรียนรู้จากภาพเคลื่อนไหวที่เห็นในรูปร่าง ลักษณะต่างๆ นอกจากนี้ สถาพร สาธุการ. (2547: ออนไลน์) ยังได้กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียสามารถช่วยกระตุ้น การทำงานของสมองทั้งสองซีกพร้อม ๆ กันอย่างมีระบบ กล่าวคือ ในขณะที่ฟังเพื่อนพูดเด็กต้องใช้สมองซีกซ้ายและซีกขวาในการรับรู้ จินตนาการตามเรื่องที่ดูและฟัง และการมองเห็นภาพโดยรวมจะส่งผลให้เกิดพัฒนาการด้านต่าง ๆ แก่เด็ก

3. รูปแบบการจัดกิจกรรมก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กได้ ทั้งนี้เพราะรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในแต่ละวันของสัปดาห์ เด็กจะมีโอกาสได้เรียนรู้ สนทนาซักถาม ตอบคำถาม ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การวาดภาพ หรือปั้นดินน้ำมันตัวละครในนิทานที่เด็กชอบ ได้เล่านิทานย้อนกลับหรือเล่าเป็นเรื่องใหม่ตามความคิดของเด็ก หรือร่วมกันแสดงบทบาทสมมติตามนิทาน ตลอดจนการร่วมสนทนาถึงการมีหรือไม่มีคุณธรรม จริยธรรมของตัวละคร การสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนเพื่อการมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็ก

ผลการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียน

คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 สามารถนำมาส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ได้ ทั้งนี้ ครูต้องมีบทบาทที่จะสอดแทรกพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรม เพราะการที่เด็กได้รับการกระตุ้นหรือได้รับการชี้แนะที่ถูกต้องจะทำให้เด็กได้เห็นถึงความสำคัญของการมีพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม แต่ที่สำคัญที่สุดครูต้องเป็นต้นแบบที่ดีของการมีพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามแก่เด็กด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดกิจกรรมการเล่าทานโดยใช้หนังสือนิทานบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของผู้วิจัยในครั้งนี้ พบว่า ในระยะแรกเด็กส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยคอมพิวเตอร์เข้าช่วย เด็กส่วนใหญ่ยังตื่นตากับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ แต่เมื่อหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมไปแล้ว 1 - 2 สัปดาห์ เด็กจึงเริ่มคุ้นชินและปรับตัวได้ดีขึ้น
2. จากการสังเกตพบว่า ในสัปดาห์แรก ๆ เด็กยังไม่ค่อยกล้าตอบคำถามหรือสนทนาเพื่อแสดงความคิดเห็น ครูจึงกระตุ้นเด็กทุกคนให้กล้าแสดงออก โดยให้การเสริมแรงด้วยการชมเชย หรือให้รางวัลแก่เด็กกล้าตอบ กล้าแสดงความคิดเห็น เพื่อกระตุ้นเด็กคนอื่น ๆ ให้มีความกล้าที่จะแสดงออกบ้าง
3. ในขณะจัดกิจกรรมการเล่าทานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามของเด็กด้านใดด้านหนึ่ง ครูสามารถสอดแทรกคุณธรรมด้านอื่น ๆ แก่เด็กด้วย และถ้าหากพบว่าเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ครูต้องรีบให้คำแนะนำเพื่อการแก้ไขโดยทันที

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2551). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: ความเป็นมาและความหมาย**. ใน อดา จันทน์สม (บรรณาธิการ). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา**. (น. 6-23). กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นพพร จันทน์นาชู. (2555). เศรษฐกิจสร้างสรรค์: ความหมาย แนวคิด และโอกาสสำหรับประเทศไทย. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 10 (1) : 52-62.
- ปริญญ์ พิบูลสรวุฑ. (2549). **เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในการประชุม ยุทธศาสตร์การสื่อสารในการเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- _____. (2552). **วิกฤต 2540 กับความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง**. ในณัฐพงษ์ ทองภักดี (บรรณาธิการ). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสังคมไทย**. (น. 67-102). กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- _____. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2554-2559)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- _____. (2550). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- _____. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2554-2559)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2550). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

- สำนักพระราชวัง. (2559). **พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2559. จาก <http://www.ohm.go.th/th/monarch/speech>
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2549). **เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค.
- _____. (2554). **พื้นฐานความคิดเศรษฐกิจพอเพียง** จากงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. ใน ญัตติพงษ์ ทองภักดี (บรรณาธิการ). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสังคมไทย**. (น. 38-56). กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อภิชัย พันธเสน. (2549). **สังเคราะห์เกี่ยวกับองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2552). **วิเคราะห์นโยบายรัฐในระดับต่างๆ รวมทั้งภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคมจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. 2540-2549) เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- World Commission on Environment and Development (WCED). (1987). **Our common future**. Oxford and New York: Oxford University Press.